

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Συνοπογραφή της Διακήρυξης «Πράσινα Κατασκευαστικά Υλικά – Νέα Πρότυπα και Κλιματικά Ουδέτερες Πόλεις»

Το ECOCITY, ο ΕΛΟΤ, το ΤΕΕ, η Ένωση Ελληνικών Τσιμεντοβιομηχανιών, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και η ΕΕΔΣΑ συνυπέγραψαν την Διακήρυξη «Πράσινα Κατασκευαστικά Υλικά – Νέα Πρότυπα και Κλιματικά Ουδέτερες Πόλεις» την Τρίτη 28 Απριλίου 2026. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία του ECOCITY με την συμμετοχή πολλών και διεθνών φορέων. Την ΕΕΔΣΑ εκπροσώπησε το μέλος του ΔΣ και της Εκτελεστικής Επιτροπής, Τομέαρχης Κυκλικής Οικονομίας Δρ. Κ.Σ. Ψωμόπουλος, Καθηγητής του ΠαΔΑ, ο οποίος συμμετείχε και ως μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής που συνέταξε και το κείμενο της Διακήρυξης.

Η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ που αποτελεί κοινή βάση - κείμενο εθελοντικής δέσμευσης και κοινής αποδοχής όλων των συμπραττόντων φορέων για την προώθηση μιας σύγχρονης, βιώσιμης και ανθεκτικής κατασκευαστικής δραστηριότητας, ικανής να συμβάλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, τεκμηριώνει τις προτάσεις, τα πρότυπα και τα εργαλεία εφαρμογής με ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο και συνοπτικά έχει ως εξής:

- Η επίτευξη κλιματικά ουδέτερων πόλεων έως το 2050 προϋποθέτει την υιοθέτηση νέων, εναρμονισμένων και μετρήσιμων προτύπων βιωσιμότητας για τα κατασκευαστικά υλικά, σε ευθυγράμμιση με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, την Κυκλική Οικονομία και την Οδηγία για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων.
- Τα πράσινα κατασκευαστικά υλικά οφείλουν να πληρούν σαφή κριτήρια περιβαλλοντικής και κυκλικής απόδοσης, όπως: χαμηλό αποτύπωμα άνθρακα, δυνατότητα ανακύκλωσης ή επαναχρησιμοποίησης, ασφάλεια και υγιεινή για το εσωτερικό περιβάλλον, χρήση ανανεώσιμων ή βιογενών πρώτων υλών και υψηλή ανθεκτικότητα στον χρόνο. Η αξιολόγησή τους βασίζεται σε αναγνωρισμένες μεθοδολογίες, όπως η Ανάλυση Κύκλου Ζωής (LCA) και οι Περιβαλλοντικές Δηλώσεις Προϊόντων (EPDs).
- Κεντρικό ρόλο στη μετάβαση διαδραματίζει η κυκλική οικονομία, η οποία ενσωματώνεται σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής των κατασκευών, από τον οικολογικό σχεδιασμό έως την αποδόμηση και την επαναχρησιμοποίηση υλικών.
- Καινοτόμες τεχνολογίες, ψηφιακά εργαλεία και λύσεις ιχνηλασιμότητας, όπως το ψηφιακό διαβατήριο προϊόντων, ενισχύουν τη διαφάνεια και την αξιοπιστία των νέων προτύπων.
- Η απανθρακοποίηση υλικών με υψηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, όπως το τσιμέντο, αποτελεί προτεραιότητα. Η ελληνική βιομηχανία κινείται ήδη προς αυτή την κατεύθυνση, επενδύοντας σε τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών και νέα προϊόντα, με στόχο την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.
- Καθοριστικής σημασίας είναι η εκπαίδευση και κατάρτιση των επαγγελματιών του κλάδου, η επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου και η ενεργοποίηση μηχανισμών ελέγχου, καθώς και ο ρόλος των ΟΤΑ στην εφαρμογή πράσινων δημοσίων συμβάσεων και βιώσιμων πρακτικών.

- Η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και η αξιοποίηση παραδοσιακών υλικών και τεχνικών μπορούν να λειτουργήσουν ως πρότυπο βιώσιμης δόμησης.
- Η στοχευμένη κατεύθυνση χρηματοδοτήσεων προς βιώσιμα κατασκευαστικά υλικά και λύσεις μηδενικών εκπομπών ενισχύει τη μετάβαση σε κτίρια υψηλής περιβαλλοντικής απόδοσης και ανθεκτικές πόλεις.

Ο Δρ. Κωνσταντίνος Ψωμόπουλος, μέλος του ΔΣ της ΕΕΔΣΑ, τόνισε τα ακόλουθα:

Η ΕΕΔΣΑ είναι επιστημονικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός, τα μέλη του οποίου — καθηγητές ΑΕΙ/ΤΕΙ, στελέχη Υπουργείων και ΟΤΑ, μελετητές, κατασκευαστικές εταιρείες, οικολογικές οργανώσεις και άλλοι — καλύπτουν το σύνολο του πεδίου της Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων.

Σκοπός του οργανισμού είναι η προαγωγή της ορθολογικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας, καθώς και η ανάπτυξη των σχετικών επιστημονικών μεθόδων, με απώτερο στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ορυκτών πόρων και ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΔΣΑ έχει αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες, μεταξύ των οποίων η οργάνωση και λειτουργία του Forum Κυκλικών Πόλεων, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Αποβλήτων του ΥΠΕΝ.

Είναι, επομένως, απολύτως φυσικό ο οργανισμός να συμμετάσχει τόσο στη διαμόρφωση όσο και στην υπογραφή της Διακήρυξης για τα «Πράσινα Κατασκευαστικά Υλικά – Νέα Πρότυπα και Κλιματικά Ουδέτερες Πόλεις», με στόχο την ανάπτυξη οδηγού που θα συμβάλει ουσιαστικά στην κυκλικότητα των υλικών στον κατασκευαστικό τομέα και στην επίτευξη κλιματικά ουδέτερων πόλεων.

Πέρα από την υπογραφή της Διακήρυξης, είναι κρίσιμο να υλοποιηθούν τα επόμενα βήματα για την επίτευξη των στόχων που αυτή θέτει:

- **Αποχαρκτηρισμός αποβλήτων:** Τα απόβλητα που παράγονται σε όλες τις φάσεις του κύκλου ζωής των κατασκευών πρέπει να αποχαρκτηριστούν και να μετατραπούν σε παραπροϊόντα, με τρόπο που διασφαλίζει την ανθρώπινη ασφάλεια, την κυκλικότητα και την ποιότητά τους, μέσω αυστηρών αλλά σαφώς καθορισμένων προτύπων.
- **Ανάπτυξη προτύπων ποιότητας:** Απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιοποίηση των ανακτημένων υλικών αποτελεί η θέσπιση σαφών και μετρήσιμων προτύπων ποιότητας, εναρμονισμένων με τα ευρωπαϊκά πρότυπα (EN) και τις κατευθύνσεις της ΕΕ. Τα πρότυπα αυτά πρέπει να καλύπτουν τεχνικές παραμέτρους — όπως αντοχή, κοκκομετρία και χημική σύσταση — αλλά και περιβαλλοντικά κριτήρια, ώστε να διασφαλίζεται η καταλληλότητα των υλικών για επαναχρησιμοποίηση χωρίς κινδύνους για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον. Η ανάπτυξη των προτύπων αυτών πρέπει να γίνει σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς τυποποίησης, όπως ο ΕΛΟΤ, και με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων επιστημονικών και επαγγελματικών φορέων.
- **Καθορισμός επιτρεπόμενων χρήσεων:** Παράλληλα με τα απαιτούμενα πρότυπα ποιότητας, πρέπει να προσδιοριστούν οι επιτρεπόμενες χρήσεις των ανακτημένων υλικών στις διάφορες κατηγορίες εργασιών.
- **Υποχρεωτική χρήση ανακτημένων υλικών:** Να προβλεφθεί υποχρεωτικό ελάχιστο ποσοστό χρήσης τέτοιων υλικών — αρχικά στο 10%-15% — στις δημόσιες συμβάσεις έργων και, σε δεύτερο στάδιο, και στα ιδιωτικά έργα.
- **Αναθέωση προδιαγραφών και τιμολογίων:** Τα τιμολόγια ΑΤΟΕ, ΑΤΗΕ και οι λοιπές σχετικές προδιαγραφές έργων πρέπει να αναθεωρηθούν, ώστε να ορίζουν σαφώς ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας και ποσότητας ανακτημένων υλικών, με αντίστοιχη τιμή αναφοράς.
- **Υιοθέτηση δεικτών βιωσιμότητας:** Η ανάλυση κύκλου ζωής και οι δείκτες βιωσιμότητας πρέπει να καταστούν υποχρεωτικά στοιχεία των κατασκευαστικών έργων, καθώς το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των ανακτημένων υλικών είναι σαφώς σημαντικά μικρότερο σε σχέση με τα πρωτογενή.

Δεν είναι συνεπές να γίνεται λόγος για κυκλικότητα στο δομημένο περιβάλλον, κυκλική οικονομία και αειφόρο ανάπτυξη, ενώ παράλληλα αδρανούμε απέναντι στα ΑΕΚΚ και τα λοιπά υλικά που σήμερα χαρακτηρίζονται ως απόβλητα, ενώ με κατάλληλη επεξεργασία θα μπορούσαν να επιστρέψουν στον κύκλο παραγωγής προϊόντων και κατασκευαστικών έργων.

Φώτο 1 : Υπογραφή της Διακήρυξης

Φώτο 2: Πάνελ Συνυπογραφής της Διακήρυξης από τα αριστερά:

Σ. Μπλέτσας, Αντιπεριφερειάρχης, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Α. Μοροπούλου, Αντιπρόεδρος ΤΕΕ, Κ. Βαφειάδης, Πρόεδρος ΔΣ ECOCITY, Α. Παυλόπουλος, Δ/ων Σύμβουλος ΕΛΟΤ, Α. Φραντζής, Γεν. Δ/της, Ένωση Τσιμεντοβιομηχανιών Ελλάδος, Κ. Ψωμόπουλος, εκπρόσωπος ΔΣ ΕΕΔΣΑ

Όρθιος:

Σταύρος Καλαφάτης, Υφυπουργός Ανάπτυξης αρμόδιος για την έρευνα και την καινοτομία

Φώτο 3: Στη φωτογραφία εντός της αίθουσας, από τα δεξιά:

Σ. Μπλέτσας, Αντιπεριφερειάρχης, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Α. Μοροπούλου, Αντιπρόεδρος ΤΕΕ, Σ. Καλαφάτης, Υφυπουργός Ανάπτυξης / Έρευνα και Καινοτομία, Λ. Τσαβδαρίδης, Υφυπουργός Ανάπτυξης / Βιομηχανίας, Μ. Καραβασιλή, Μέλος ΔΣ ECOCITY, Κ. Ψωμόπουλος, Μέλος ΔΣ ΕΕΔΣΑ, Χ. Πειρασμάκη, Μέλος ΔΣ ECOCITY, Α. Φραντζής, Γεν. Δ/της, Ένωση Τσιμεντοβιομηχανιών Ελλάδος

